

Chuẩn hóa lịch đánh giá OCOP: Tạo "đường bằng" để đặc sản địa phương sớm ra thị trường

05:49 20/07/2026

Việc quy định lịch đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP tối thiểu hai đợt mỗi năm không chỉ rút ngắn thời gian chờ xét duyệt mà còn giúp các chủ thể sản xuất chủ động kế hoạch hoàn thiện sản phẩm, mở rộng thị trường và nâng cao giá trị thương hiệu nông sản địa phương.

Thay vì chờ các đợt đánh giá được tổ chức theo nhu cầu như trước đây, các chủ thể tham gia Chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP) sẽ có lộ trình rõ ràng hơn để đưa sản phẩm tham gia xếp hạng. Quy định mới của Bộ Nông nghiệp và Môi trường về thủ tục hành chính trong lĩnh vực phát triển nông thôn đã thiết lập lịch đánh giá OCOP định kỳ tối thiểu hai lần mỗi năm ở cả cấp tỉnh và cấp quốc gia.

Đây được xem là bước điều chỉnh quan trọng nhằm khắc phục tình trạng hồ sơ kéo dài, tạo sự minh bạch trong quá trình xét duyệt, đồng thời giúp địa phương và doanh nghiệp chủ động hơn trong việc xây dựng kế hoạch sản xuất, kinh doanh.

Theo quy định mới, các hợp tác xã, tổ hợp tác, doanh nghiệp nhỏ và vừa, trang trại, hộ sản xuất, hộ kinh doanh cùng các tổ chức đủ điều kiện sẽ nộp hồ sơ đăng ký đánh giá sản phẩm tại UBND cấp xã theo hình thức trực tuyến hoặc qua dịch vụ bưu chính.

Việc tổ chức đánh giá, phân hạng OCOP theo lịch cố định hai đợt mỗi năm giúp các chủ thể sản xuất chủ động hoàn thiện sản phẩm, rút ngắn thời gian xét duyệt và sớm đưa đặc sản địa phương ra thị trường.

Hồ sơ gồm Phiếu đăng ký đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP và Báo cáo tự đánh giá theo mẫu quy định. Trong vòng 15 ngày làm việc kể từ khi tiếp nhận, UBND cấp xã sẽ kiểm tra hồ sơ, tổ chức đánh giá ban đầu, lấy ý kiến các đơn vị liên quan trước khi chuyển lên cơ quan chuyên môn cấp tỉnh.

Việc quy định rõ trách nhiệm và thời hạn xử lý ngay từ cấp cơ sở được kỳ vọng sẽ giảm tình trạng hồ sơ tồn đọng, đồng thời giúp các chủ thể nhanh chóng bổ sung, hoàn thiện nếu còn thiếu sót thay vì phải chờ nhiều tháng như trước.

Lộ trình rõ ràng giúp chủ thể OCOP chủ động hơn

Một trong những điểm đáng chú ý của quy định mới là việc ấn định cụ thể thời gian tổ chức đánh giá ở từng cấp.

Tại cấp tỉnh, các đợt đánh giá sẽ được hoàn thành trước ngày 30/6 và 30/12 hằng năm đối với các hồ sơ đáp ứng thời hạn tiếp nhận tương ứng. Sau khi hoàn tất quy trình, Chủ tịch UBND cấp tỉnh sẽ quyết định công nhận và cấp giấy chứng nhận đối với các sản phẩm đạt chuẩn OCOP 3 sao và 4 sao.

Đối với những sản phẩm đạt từ 90 điểm trở lên và đủ điều kiện hướng tới OCOP 5 sao, hồ sơ sẽ được chuyển lên Bộ Nông nghiệp và Môi trường để tổ chức đánh giá ở cấp quốc gia.

Bộ cũng duy trì tối thiểu hai kỳ đánh giá mỗi năm, hoàn thành trước ngày 30/9 và 30/3. Sau khi Hội đồng đánh giá quốc gia thẩm định, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường sẽ quyết định công nhận sản phẩm đạt chuẩn OCOP 5 sao.

Việc xây dựng lịch trình cố định không chỉ tạo thuận lợi cho cơ quan quản lý trong việc phân bổ nguồn lực, mà còn giúp doanh nghiệp, hợp tác xã và các cơ sở sản xuất chủ động kế hoạch đầu tư, cải tiến sản phẩm, chuẩn bị hồ sơ cũng như xây dựng chiến lược tiếp cận thị trường.

Nâng chất lượng OCOP thay vì chỉ tăng số lượng

Sau nhiều năm triển khai, Chương trình OCOP đã trở thành động lực quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế nông thôn, khuyến khích các địa phương khai thác lợi thế đặc sản, sản phẩm truyền thống và làng nghề.

Tuy nhiên, một trong những hạn chế từng được nhiều địa phương phản ánh là thời gian xét duyệt chưa đồng đều giữa các tỉnh, khiến không ít sản phẩm dù đã hoàn thiện vẫn phải chờ đợi khá lâu mới được công nhận, ảnh hưởng đến kế hoạch quảng bá và mở rộng thị trường.

Việc chuẩn hóa quy trình và thời gian đánh giá được kỳ vọng sẽ khắc phục tình trạng này, đồng thời nâng cao tính minh bạch, thống nhất trong công tác chấm điểm, phân hạng sản phẩm trên phạm vi cả nước.

Quan trọng hơn, khi quy trình được chuẩn hóa từ cấp xã đến cấp quốc gia, các chủ thể OCOP sẽ có thêm động lực đầu tư bài bản vào chất lượng, mẫu mã, truy xuất nguồn gốc và xây dựng thương hiệu thay vì chỉ tập trung hoàn thành hồ sơ để được công nhận.

Trong bối cảnh nhu cầu tiêu dùng ngày càng hướng đến các sản phẩm có nguồn gốc rõ ràng, đáp ứng tiêu chuẩn chất lượng và mang bản sắc địa phương, việc rút ngắn thời gian đánh giá đi cùng với nâng cao chất lượng phân hạng sẽ góp phần gia tăng sức cạnh tranh của sản phẩm OCOP trên thị trường trong nước cũng như quốc tế.

Về lâu dài, quy định mới không chỉ giúp đẩy nhanh tiến độ công nhận sản phẩm mà còn tạo nền tảng để Chương trình Mỗi xã một sản phẩm phát triển theo hướng chuyên nghiệp, minh bạch và bền vững hơn, góp phần nâng cao giá trị

nông sản, phát triển kinh tế nông thôn và xây dựng thương hiệu cho các địa phương trên cả nước.

Minh Thành (t/h)